EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.8.4.
COM(2020) 353 final

2020/0162 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Gabonatanácsban az Egyesült Királyságnak az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményhez való csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Nemzetközi Gabonatanácsban az Egyesült Királyságnak az **1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményhez** való csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény

Az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) célja a nemzetközi együttműködés előmozdítása a gabonakereskedelem minden területén, a nemzetközi gabonakereskedelem bővülésének elősegítése, valamint az érintett áruk lehető legszabadabb kereskedelmének biztosítása. Ezen túlmenően az egyezmény a lehető legnagyobb mértékben hozzá kíván járulni az összes tag érdekét szolgáló nemzetközi gabonapiaci stabilitás megteremtéséhez és a világ élelmezésbiztonságának fokozásához, továbbá egyeztető és vitafórumot kíván biztosítani a tagok számára a gabonakereskedelemmel kapcsolatban felmerülő problémák megvitatásához.

Az egyezmény 1995. július 1-jén lépett hatályba.

Az Unió részes fele az egyezménynek[1].

2.2. A Nemzetközi Gabonatanács

Az egyezmény végrehajtásáért felelős Nemzetközi Gabonatanács egy londoni székhelyű kormányközi szervezet, amely az egyezmény 1. cikkében meghatározott célkitűzések megvalósítására törekszik. A Nemzetközi Gabonatanács céljai különösen a következők:

a) a nemzetközi együttműködés előmozdítása a gabonakereskedelem minden területén;

b) a gabonaágazatban a nemzetközi kereskedelem bővítésének, nyitottságának és tisztességességének elősegítése;

c) hozzájárulás a nemzetközi gabonapiac stabilitásának megteremtéséhez, a világ élelmezésbiztonságának fokozása, valamint hozzájárulás azon országok fejlődéséhez, amelyek gazdasága függ a gabonakereskedelemtől.

E célkitűzések megvalósítását a tanács a piac átláthatóságának javítása révén kívánja elérni, és ennek érdekében gondoskodik a piacra és a szakpolitikai fejleményekre vonatkozó információk megosztásáról, elemzéséről és az ezekkel kapcsolatos konzultációk lefolytatásáról.

A Nemzetközi Gabonatanácsnak jelenleg 29 tagja van; számos, a világ legnagyobb gabonatermelői és -importőrei közé tartozó ország is részt vesz a munkájában. Az Unió mellett tagja többek között Argentína, Ausztrália, Kanada, Egyiptom, India, Japán, Oroszország, Ukrajna és az USA. Az egyezményhez utoljára a Szerb Köztársaság csatlakozott, amely 2020. április 1-jén vált a szervezet tagjává. Kína és Brazília azonban nem tagjai.

A Nemzetközi Gabonatanács 29 tagja összesen 2 000 szavazattal rendelkezik.

[1] HL L 21., 1996.1.27., 47. o.

A költségvetési eljárások (lásd az egyezmény 11. cikkét) és ezeken belül a tagok éves pénzügyi hozzájárulásainak meghatározása tekintetében az Unió a 2019/20-as pénzügyi évben[2] 372 szavazattal rendelkezik.

Döntéshozatal (azaz szavazások) esetén (lásd az egyezmény 12. cikkét) 1 000 szavazaton a 11 exportáló tag (köztük az Unió 245 szavazattal) és 1 000 szavazaton a 18 importáló tag osztozik. Hangsúlyozni kell, hogy elvben a Nemzetközi Gabonatanács konszenzus alapján működik, és nagyon ritka, hogy ténylegesen sor kerül szavazásra.

A Nemzetközi Gabonatanács értekezletein az Uniót az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikke értelmében a Bizottság képviseli. A tagállamok részt vehetnek a Nemzetközi Gabonatanács értekezletein, különösen a tanácsi üléseken.

2.3. A Nemzetközi Gabonatanács tervezett jogi aktusa

2020. április 9-én az Egyesült Királyság hivatalosan kérelmezte, hogy csatlakozhasson az egyezményhez[3]. 2020. április 14-én a Nemzetközi Gabonatanács titkársága tájékoztatta a tagokat az Egyesült Királyság kérelméről. Az Egyesült Királyság 2021. január 1-jétől, azaz az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból való kilépését követő átmeneti időszak lejárta után kíván a Nemzetközi Gabonatanács tagjává válni.

Az egyezmény 27. cikkének (2) bekezdése értelmében az egyezményhez bármely állam kormánya csatlakozhat a tanács által megfelelőnek ítélt feltételek mellett. A Gabonakereskedelmi Egyezmény keretében elfogadott eljárási szabályzat (a továbbiakban: az eljárási szabályzat) 33.d) szabályával összhangban az Adminisztratív Bizottság megvizsgálja a csatlakozás iránt a 27. cikk (2) bekezdése alapján benyújtott kérelmeket, és ajánlásokat fogalmaz meg azokra vonatkozóan a tanács számára.

Az eljárási szabályzat 33.b) szabálya alapján a csatlakozó ország szavazatainak számát az egyezmény 11. cikkének alkalmazásában (azaz a tagok éves pénzügyi hozzájárulásának meghatározása céljából) a csatlakozó ország teljes gabonakereskedelmének a Nemzetközi Gabonatanács összes tagországának teljes gabonakereskedelméhez viszonyított részaránya alapján kell megállapítani.

Az egyezmény 12. cikkének (1) bekezdése értelmében a tanácsnak meg kell határoznia, hogy az egyezmény alkalmazásában mely országok minősülnek exportáló tagnak, és melyek minősülnek importáló tagnak, figyelembe véve az érintett tagok gabonakereskedelmének szerkezetét és az általuk e tekintetben képviselt álláspontot. A tanács ugyanazon cikk (2) és (3) bekezdése alapján határoz továbbá a tagok szavazati jogairól is.

Az Egyesült Királyság kérelméről szóló megbeszélések 2020. május 11-én kezdődtek meg a Nemzetközi Gabonatanács Adminisztratív Bizottságában, és 2020. június 8-án (videokonferencia útján) folytatódtak a tanács 51. ülésén. Ezen a tanácsi ülésen megállapodás született arról, hogy az Egyesült Királyság kérelmére vonatkozó hivatalos határozatot írásbeli eljárás (levélben történő szavazás) útján kell meghozni, és a Nemzetközi Gabonatanács tagjainak 2020. október 30-ig kell eljuttatniuk az észrevételeiket a titkársághoz. Amennyiben 2020. október 30-ig a Nemzetközi Gabonatanács egyetlen tagja sem nyújt be írásbeli kifogást a tanács titkárságához, úgy kell tekinteni, hogy az Egyesült Királyságnak a tanácson belüli tagsága 2021. január 1-jei hatállyal jóváhagyásra kerül.

---

[2] A Nemzetközi Gabonatanács pénzügyi év alapján működik, amely július 1-től a következő év június 30-ig tart.

[3] A DEFRA (Környezetvédelmi, Élelmiszer- és Vidékügyi Minisztérium), a DFID (Nemzetközi Fejlesztési Minisztérium), valamint az FCO (Külügyek és Nemzetközösségi Ügyek Minisztériuma) minisztereinek levele útján.

Noha az egyezmény nem tartalmaz konkrét szabályokat a postai úton történő szavazás eljárására (avagy az írásbeli eljárásra) vonatkozóan, az egyezménynek a tanács határozatairól rendelkező 14. cikke nem írja elő, hogy az ilyen határozatokat a tanács ülésein kell meghozni.

A kilépésről rendelkező megállapodás

A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás[4] (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás) 129. cikkének (2) bekezdésével összhangban az átmeneti időszakban továbbra is az Unió képviseli az Egyesült Királyságot az Unió által megkötött nemzetközi megállapodásokkal létrehozott szervek munkájában. Az Egyesült Királyságnak az átmeneti időszak alatt tartózkodnia kell minden olyan cselekedettől vagy kezdeményezéstől, amely valószínűsíthetően sérti az Unió érdekeit. Mindazonáltal a kilépésről rendelkező megállapodás 129. cikkének (4) bekezdésében foglaltak szerint az Egyesült Királyság a saját nevében tárgyalásokat folytathat az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó területeken megkötendő nemzetközi megállapodásokról, illetve aláírhat vagy megerősíthet ilyeneket, feltéve, hogy ezek a megállapodások nem lépnek hatályba vagy alkalmazandók az átmeneti időszak alatt.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az **1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményt** az Unió a 96/88/EK tanácsi határozattal[5] kötötte meg 1998. június 30-ig terjedő hatállyal. Az egyezmény 33. cikkének megfelelően az egyezmény hatálya annak minden meghosszabbításakor legfeljebb két évvel hosszabbodik meg. Legutóbb 2019 júniusában, a Nemzetközi Gabonatanács határozatával hosszabbították meg, így 2021. június 30-ig marad hatályban[6].

Az Unió mindig is aktív tagja volt a Nemzetközi Gabonatanácsnak és támogatta a szervezet kibővítését.

Az Egyesült Királyság nagy mennyiségű mezőgazdasági terméket állít elő, többek között olyan gabonaféléket, amelyek a Nemzetközi Gabonatanács tevékenysége által érintett legfontosabb termények. Uniós tagsága alatt az Egyesült Királyság jelentős volumenű gabonakereskedelmet folytatott más uniós tagállamokkal.

Az Egyesült Királyságnak az Unióból való kilépését követő átmeneti időszak alatt az Egyesült Királyságot továbbra is kötik az Unió nemzetközi megállapodásai, és továbbra is az Unió képviseli az Egyesült Királyságot a Nemzetközi Gabonatanácsban.

Az egyezmény 21. cikkének (5) bekezdése értelmében a tagok az éves pénzügyi hozzájárulásaikat azok értékének megállapítását követően haladéktalanul kötelesek befizetni. Az Unió ezért a Nemzetközi Gabonatanács számára folyósítandó éves hozzájárulásait július-augusztus folyamán fizeti be a teljes érintett pénzügyi évre, amely júliusban kezdődik és a következő év júniusában ér véget. Az Unió a 2020/2021-es pénzügyi évre esedékes hozzájárulását a 2020. évi uniós költségvetésből fogja befizetni, amelyhez az Egyesült Királyság is hozzájárul.

---

[4] Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről.

[5] HL L 21., 1996.1.27., 47. o.

[6] A Tanács (EU) 2019/813 határozata (2019. május 17.) (HL L 133., 2019.5.21., 19. o.).

Következésképpen az Unió által a Nemzetközi Gabonatanács számára fizetett hozzájárulás a teljes 2020/2021-es pénzügyi év tekintetében fedezi az Egyesült Királyság hozzájárulását is.

E javaslat célja az Unió által a Nemzetközi Gabonatanácsban az Egyesült Királyságnak az egyezményhez 2021. január 1-jétől kezdődően történő csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározása.

Tekintettel arra, hogy az egyezmény rendelkezései szerint a csatlakozási eljárásról a Nemzetközi Gabonatanács határoz, az Unió álláspontját az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése alapján kell meghatározni.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A Nemzetközi Gabonatanács tervezett jogi aktusa a Nemzetközi Gabonatanács tagságának kibővítését vonja maga után. A Nemzetközi Gabonatanács tervezett jogi aktusa joghatással bír, mivel meghatározza a szóban forgó csatlakozás feltételeit, és különösen mivel kihat a döntéshozatali egyensúlyra a tanácson belül, amelynek határozatait az exportáló és az importáló tagok többségének meg kell szavaznia, és e határozatok az egyezmény 14. cikkében foglaltak értelmében a tagokra nézve kötelező érvényűek. A tervezett jogi aktus az egyes részes felek pénzügyi hozzájárulásait is érinti. Következésképpen meg kell határozni az uniós álláspontot.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a mezőgazdasági termékek kereskedelméhez kapcsolódik.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

2020/0162 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Nemzetközi Gabonatanácsban az Egyesült Királyságnak az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményhez való csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményt (a továbbiakban: az egyezmény), amely 1995. július 1-jén lépett hatályba, az Unió a 96/88/EK tanácsi határozat[7] révén kötötte meg. Az egyezményt a részes felek eredetileg három évre kötötték meg.

(2) Az egyezmény 33. cikke értelmében a Nemzetközi Gabonatanács alkalmanként két évet meg nem haladó, egymást követő időszakokra meghosszabbíthatja az egyezményt. A tanács az egyezményt annak megkötése óta rendszeresen meghosszabbította további kétéves időszakokra. A Nemzetközi Gabonatanács legutóbb a 2019. június 10-én hozott határozatában hosszabbította meg az egyezményt[8], így az 2021. június 30-ig marad hatályban.

(3) Az egyezmény 27. cikkének (2) bekezdése értelmében az egyezményhez bármely állam kormánya csatlakozhat a Nemzetközi Gabonatanács által megfelelőnek ítélt feltételek mellett.

(4) 2020. április 9-én az Egyesült Királyság hivatalosan kérelmezte, hogy 2021. január 1-jétől csatlakozhasson az egyezményhez.

(5) Az Egyesült Királyság jelentős gabonatermelő; különösen árpa- és búzatermelésének volumene számottevő. Amennyiben az Egyesült Királyságnak az egyezményhez való csatlakozásra és abból következően a tanács munkájában való részvételre irányuló kérelme jóváhagyásra kerül, az Egyesült Királyság az egyezmény 12. cikke értelmében importáló tag lesz. Mivel az Unió exportáló tag, az Egyesült Királyság csatlakozása nem befolyásolja az Unió számára az egyezmény 12. cikke alapján kiosztott szavazatok számát. Ugyanakkor az Egyesült Királyság csatlakozása nyomán a 2021/2022-es pénzügyi évtől csökkenni fog az Unió számára az egyezmény 11. cikke alapján kiosztott szavazatok száma, amelynek figyelembevételével a tagok által fizetendő pénzügyi hozzájárulás meghatározása történik.

---

[7] A Tanács 96/88/EK határozata (1995. december 19.) az 1995. évi Nemzetközi Gabonaügyi Megállapodást alkotó Gabonakereskedelmi Egyezmény és Élelmiszersegély-egyezmény Európai Közösség által történő jóváhagyásáról (HL L 21., 1996.1.27., 47. o.).

[8] A Tanács (EU) 2019/813 határozata (2019. május 17.) a Nemzetközi Gabonatanácsban az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezmény időbeli hatályának meghosszabbítására tekintettel az Európai Unió által képviselendő álláspontról (HL L 133., 2019.5.21., 19. o.).

(6) Helyénvaló meghatározni az Unió által a Nemzetközi Gabonatanácsban képviselendő álláspontot és – az e határozathoz mellékelt pénzügyi kimutatásban részletezett várható feltételek alapján, valamint feltéve, hogy a csatlakozás hatálybalépésére és az egyezménynek az Egyesült Királyság tekintetében történő ideiglenes alkalmazására nem kerül sor a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás 126. cikkében említett átmeneti időszak lejárta előtt – jóváhagyni az Egyesült Királyságnak az egyezményhez való csatlakozását,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Nemzetközi Gabonatanácsban az Unió által képviselendő álláspont a következő: az e határozathoz mellékelt pénzügyi kimutatásban részletezett várható feltételek alapján, valamint feltéve, hogy a csatlakozás hatálybalépésére és az egyezménynek az Egyesült Királyság tekintetében történő ideiglenes alkalmazására nem kerül sor a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás 126. cikkében említett átmeneti időszak lejárta előtt, jóvá kell hagyni az Egyesült Királyságnak az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményhez való csatlakozását.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

Fin Stat/20/MK/pl/3413793

agri.ddg3.g.4(2020)3325110

2020.6.22.

DÁTUM: 2020. június 6.

1.	KÖLTSÉGVETÉSI TÉTEL: 05 06. alcím – A „MEZŐGAZDASÁG ÉS VIDÉKFEJLESZTÉS” SZAKPOLITIKAI TERÜLET NEMZETKÖZI VONATKOZÁSAI 05 06 01. – Nemzetközi mezőgazdasági megállapodások	ELŐIRÁNYZATOK: 2020. évi költségvetés: 6 300 000 EUR
2.	CÍM: Javaslat: A Tanács határozata az Európai Unió által a Nemzetközi Gabonatanácsban az Egyesült Királyságnak az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményhez való csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspontról	
3.	JOGALAP: E javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikkének (4) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.	
4.	CÉLKITŰZÉSEK: Annak jóváhagyása, hogy az Egyesült Királyság csatlakozzon az 1995. évi Gabonakereskedelmi Egyezményhez.	

5.	PÉNZÜGYI HATÁSOK	12 HÓNAPOS IDŐSZAK (EUR)	FOLYÓ PÉNZÜGYI ÉV: 2020 (EUR)	KÖVETKEZŐ PÉNZÜGYI ÉV: 2021 (EUR)
5.0.	KIADÁSOK – AZ EU-KÖLTSÉGVETÉS TERHÉRE (VISSZATÉRÍTÉSEK/BEAVATKOZÁSOK) – NEMZETI HATÓSÁGOK – EGYÉB			−3 024
5.1.	BEVÉTELEK – AZ EU SAJÁT FORRÁSAI (LEFÖLÖZÉSEK/VÁMOK) – NEMZETI SZINTŰ BEVÉTELEK			
5.0.1. 5.1.1.	KIADÁSI ELŐIRÁNYZAT BEVÉTELI ELŐIRÁNYZAT			

5.2.	SZÁMÍTÁSI MÓDSZER: 4 szavazattal kevesebb az EU-nak, 756 GBP / szavazat	
6.0.	FINANSZÍROZHATÓ-E A PROJEKT A FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS VONATKOZÓ ALCÍMÉBEN SZEREPLŐ ELŐIRÁNYZATOKBÓL?	IGEN NEM
6.1.	FINANSZÍROZHATÓ-E A PROJEKT A FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS ALCÍMEI KÖZÖTTI ÁTCSOPORTOSÍTÁSSAL?	IGEN NEM
6.2.	SZÜKSÉG LESZ-E PÓTKÖLTSÉGVETÉSRE?	IGEN NEM
6.3.	SZÜKSÉG LESZ-E ELŐIRÁNYZATOK BEVEZETÉSÉRE A JÖVŐBENI KÖLTSÉGVETÉSEKBE?	IGEN NEM

A határozatnak csekély mértékű pozitív hatása lesz az EU költségvetésére a 2021. évi költségvetéstől kezdve. Az EU hozzájárulásának összege várhatóan 3 024 EUR-val csökken,

mivel az Egyesült Királyság maga fizeti a saját tagdíját. A csökkenés összege a szavazatonként GBP-ben fizetendő összegtől és az EUR/GBP átváltási árfolyamtól függően változhat.